

DE GEBODEN

Vijfde gebod der Kerk: Houd den vasten ongeschonden.

1. Het vijfde gebod der Kerk gebiedt ons te vasten in de veertigdaagsche vasten, op de quatertemperdagen en zekere vigiliedagen door het jaar.

2. Vasten is zich onthouden van verboden spijzen, en slechts eenmaal daags een vollen maaltijd doen. Het is toegelaten's morgens een *stukje* brood en's avonds eene *collatie* te nemen.

3. De maaltijd moet op den middag genomen worden, en de collatie's avonds; men mag evenwel de collatie op den middag, en den maaltijd's avonds doen.

4. Die vast, moet ook de onthouding in acht nemen, tenzij hij daarvan door de Kerk ontslagen zij.

5. De onthouding bestaat in het derven van vleesch en vet, en zij is op sommige dagen door de Kerk voorgeschreven.

6. Zij die van de vasten ontslagen zijn moeten de wet der onthouding nakomen op de daartoe door de Kerk vastgestelde dagen.

7. Ieder Christen, die zijn een en twingtigste jaar voleind heeft, is verplicht te vasten.

8. Men kan nochtans van die verplichting door ziekte, zwaren arbeid of andere wettige redenen ontslagen zijn.

9. De veertigdaagsche vasten, die Paschen voorafgaat, werd ingesteld: 1° om de vasten van Christus in de woestijn te vereeren; 2° om voor onze zonden te voldoen; 3° om ons door de versterving tot het Paaschfeest voor te bereiden.

10. Hetzelfde gebod der Kerk verbiedt ons's Vrijdags vleesch te eten, en wel op straffe van doodzonde, als wij daarvan door geen wettige reden ontslagen zijn.

11. De Kerk stelde de onthouding des Vrijdags in, om den dood van Christus te vereeren, en ons iedere week de noodzakelijkheid der versterving te herinneren.

Uitleg der plaat.

12. Wij zien op deze plaat, omtrent *boven*, Christus door den duivel bekoord zijnde, nadat hij veertig dagen en veertig nachten gevestigd had: « Indien gij de Zoon Gods zijt, zegde Satan, beveel dat deze steenen zich in brood veranderen. » Jezus antwoordde: « De mensch leeft niet alleen met brood, doch ook met ieder woord dat komt uit Gods mond. »

13. *Rechts*, legt een priester asch op het hoofd der geloovigen, op den eersten dag der vasten, terwijl hij zegt: « Gedenk, o mensch, dat gij asch zijt, et tot asch zult terugkeeren. »

14. De Kerk stelde de quatertemperdagen in: 1° om de jaargetijden door de versterving God toe te wijden; 2° om Gods zegening over de vruchten der aarde te doen nederdalen; 3° om Gods genade te bekomen voor de dienaren der Kerk, die gewoonlijk op den Zaterdag der quatertemperdagen de h. Wijding ontvangen.

Links, wordt, op de quatertemperdagen des Zomers, de wijding der subdiakens afgebeeld. *Daaronder*, op de quatertemperdagen van den Herfst, ziet men de wijding der diakens. *Geheel onder*, op de quatertemperdagen des Winters, wordt de oplegging der handen onder de wijding der priesters voorgesteld. *Hooger, rechts*, op de quatertemperdagen der Lente, wordt de heiliging der handen onder de wijding der priesters afgebeeld.

15. Men verstaat door *Vigilie* eenen dag van onthouding en vasten, welke eenige feesten voorafgaat, en welken de Kerk instelde om ons door de versterving tot de daarop volgende hoogdagen voor te bereiden.

16. De Vigiliën worden op deze plaat op vierhoekige of ronde lijstjes afgeschetst. De eerste duiden de in ons land gebodene Vigiliën aan, en de andere; de niet gebodene.

17. De gebodene Vigiliën in ons land zijn, van links tot rechts gaande, deze van Sinksen, der h. h. Petrus en Paulus, van O.-L.-V. Hemelvaart, van Allerheiligen en van Kerstmis.

18. *Boven, rechts*, ziet men den grijsaard Eleazar, eenen der roemvolste Israëlieten onder de vervolging van Antiochus. Men dwong hem door de wet verboden vleesch te eten, doch de edelmoedige grijsaard bleef zijnen God getrouw.

19. *Het bovenste deel* der plaat stelt ons een gastmaal voor, waaronder den Vrijdag verboden vleesch wordt opgediend. *Daaronder*, in eene danszaal geeft men zich, onder de vasten, aan wulpsche vermaken over. *Nog daaronder*, is de hel waarin al die zondaars terecht komen.

20. *Onder, links*, voorspelt de profeet Jonas de verwoesting van Ninive.

21. *Rechts*, Joannes Baptista spoort de Joden aan boetvaardigheid de doen, om hen derwijze tot de genaden van zaligheid voor te bereiden, welke Christus hun brengen zou. « Doet boetvaardigheid, zeide hij, want het Rijk der hemelen is nabij. »

22. « Nog veertig dagen, zegde de profeet, en Ninive zal vergaan. » De inwoners deden boetvaardigheid, en de Heer, die den dood des zondaars niet wil, erbarmde zich over de stad. Laat ons ook de Ninivieten in hun oprechte boetvaardigheid navolgen.